

AB BÜLTENİ

AĞUSTOS 2025

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	(AB)*	(Euro Bölgesi)*	2025 (Euro Bölgesi)	2026 (Euro Bölgesi)	2027 (Euro Bölgesi)
Büyüme	1,5%	1,4%	0,9%	1,1%	1,3%
Enflasyon	2,3%	2,0%	2%	1,6%	2%
İşsizlik	5,9%	6,2%	6,3%	6,3%	6%
Gösterge Faiz			2%		
*: 31 Temmuz 2025 itibarıyla son Eurostat verileri					
**: AMB'nin Haziran 2025 projeksiyonları					

Temel Göstergelerde Son Gelişmeler

Eurostat verilerine göre, Haziran ayında AB enflasyonu %2,3'e, Avro Bölgesi enflasyonu ise %2'e yükseldi.

AB'de 2025'in ikinci çeyreğine ilişkin büyüme tahmini %1,5, Avro Bölgesi'nde ise %1,4 olarak açıklandı. Bu oranlar, yılın ilk çeyreğinde sırasıyla %1,6 ve %1,5 olan büyüme

tahminlerine göre hafif bir düşüşe işaret ediyor.

İşsizlik rakamlarındaki güçlü seyir haziran ayında da devam etti. AB'de ve Avro Bölgesi'nde işsizlik, önceki ayla aynı seviyede kalarak sırasıyla %5,9 ve %6,2 olarak gerçekte.

Avrupa Merkez Bankası Faizi Sabit Tuttu

Avrupa Merkez Bankası (AMB), 24 Temmuz'da gerçekleştirdiği toplantısında gösterge faiz oranını %2'de sabit tuttu.

Bankanın açıklamasında, enflasyonun orta vadeli %2 hedefiyle uyumlu seviyede bulunduğu, yurt içi fiyat baskılarının azaldığı ve ücret artışlarının yavaşladığı belirtildi. Ayrıca, daha önce yapılan faiz indirimlerinin etkisiyle, zorlu küresel koşullara rağmen ekonominin genel olarak dirençli bir seyir izlediği ifade edildi. Bununla birlikte, ticaret anlaşmazlıkları gibi belirsizliklerin sürdüğüne dikkat çekildi.

AMB, enflasyonun orta vadede %2 düzeyinde istikrar kazanmasını sağlamaya kararlı

olduğunu vurguladı ve para politikasında belirli bir faiz patikasına önceden bağlı kalmayacağını açıkladı.

Avrupa Birliği'nin İthalatı Mayıs'ta 203,8 milyar Avro Oldu

Eurostat tarafından temmuz ayında açıklanan AB'nin 2025 yılı Mayıs ayı dış ticaret verilerine göre, AB dışı ülkelere mal ithalatı 2024 yılı Mayıs ayına göre %2 düşüşle 203,8 milyar avro oldu.

Mayıs ayında en önemli 10 ticaret ortağı arasında İsviçre (%11,5), Japonya (%8,9), Türkiye (%7,4) ve Çin'den (%3,4) ithalatta artış görü-

lürken, Hindistan (%-13), ABD (%-7,4), Birleşik Krallık (%-7,1) başta olmak üzere diğer ülkelere ithalatta düşüş kaydedildi.

Türkiye'den Mayıs ayı ithalatı 8,8 milyar avro olurken, Türkiye'ye ihracat %4,9 düşüşle 9,5 milyar avroya geriledi. AB dışı ülkelere ihracat ise, %0,1 artış ile 216,9 milyar avroya yükseldi.

AB Tarım Ürünleri İthalatı 64,4 Milyar Avroya Ulaştı

Temmuz ayında yayımlanan AB Tarım Ürünleri Ticareti Raporu'na göre, 2025 yılının ilk dört aylık döneminde, tarım ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre %17 artarak 64,4 milyar avro oldu.

Brezilya, Birleşik Krallık ve ABD, AB'nin en önemli 3 ithalat ortağı olmaya devam etti. Kanada'dan ithalat özellikle tahıl ve yağlı tohum ithalatındaki büyük artış nedeniyle %90, Fildişi Sahili'nden ithalat yüksek kakao fiyatları nedeniyle %71, Çin'den ithalat %29 artış gösterirken, Rusya'dan yapılan ithalat yağlı tohumlar ve tahıl ithalatındaki keskin düşüş nedeniyle %79 oranında azaldı. Türkiye'den ithalat ise %7 artış göstermiş olup, ülkemiz

Brezilya, BK, ABD, Ukrayna, Çin ve Fildişi Sahili'nin ardından %4 pay ile AB'nin ithalatında 7. sırada yer aldı.

AB'nin 2025 yılı ilk dört ayında en çok ithalat yaptığı ürün grupları sırasıyla; çay, kahve ve baharatlar, meyve ve yemişler ile yağlı tohumlar ve protein bitkileri oldu.

Aynı dönemde AB tarım ürünleri ihracatı ise %3 artışla 79,7 milyar avro oldu. AB'nin en büyük 15 ihracat pazarı içerisinde en yüksek ihracat artışı %20 ile Türkiye'ye gerçekleşirken, Türkiye ithalat ile benzer şekilde ihracatta da AB'nin 7. büyük ticaret ortağı oldu. Birleşik Krallık ise %23 pazar payı ile AB'nin açık ara en büyük ithalat pazarı olmaya devam etti.

AB KURUMLARI - POLİTİKALAR VE UYGULAMALAR

AB Kimya Sanayisi Eylem Planı'nı Açıkladı

Avrupa Komisyonu, AB kimya sanayisinin yapısal zorluklarına çözüm arayışına yönelik Kimya Sanayisi Eylem Planı'nı 8 Temmuz tarihinde açıkladı.

Planda, yüksek enerji maliyetleri, küresel rekabetteki dengesizlikler ve düşük talep gibi temel sorunlar ele alınırken, yenilikçilik ve çevresel sürdürülebilirliğe yönelik unsurlara yer verildi. Plan kapsamında;

- Kritik Kimyasallar İttifakı kurularak, arz zinciri bağımlılıkları gibi ticari kaynaklı so-

runların ele alınması;

- İthalat denetimlerinin artırılması;
- Yatırım önceliklerine yönelik AB ve ulusal düzeyde eşgüdüm sağlanması;
- Enerji maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla Uygun Fiyatlı Enerji Eylem Planı'nın hayata geçirilmesi;
- Düşük karbonlu hidrojen ile ilgili kuralların netleştirilmesi;
- Kimyasal geri dönüşümle ilgili kamu istişare süreci başlatılması;
- Temiz kimyasallara yönelik mali ve vergi teşvikleri sağlanması;
- Bilimsel esaslara dayanarak, per- ve polifloroalkil maddelere (PFAS) yönelik kısıtlamalar getirilmesi, ancak başka alternatif bulunmadığı kritik kullanım alanlarında Avrupa Kimyasallar Ajansı (ECHA) görüşü doğrultusunda sınırlı istisnalar tanınması öngörülmektedir.

Ayrıca, Eylem Planı ile birlikte Komisyon tarafından sunulan altıncı “omnibus” (sadeleştirme) paketi (yasal düzenlemelerle getirilen yükümlülüklerde sadeleştirme ve kolaylaştırma hedefleyen ve KOBİ'lere bu yükümlülüklerden mümkün olduğunca muafiyet tanıyan düzenlemeler) ile; kimyasallar mevzuatının sadeleştirilmesi, ECHA yönetim kapasitesinin ve mali yapısının güçlendirilmesi ve kurumsal yapısının değiştirilmesi ve etiketleme, kozmetik ve gübre ürünlerine ilişkin düzenlemelerin sadeleştirilmesi önerilmiştir.

AB, Karbon Düzenlemesini Genişletiyor

Avrupa Komisyonu tarafından, Avrupa Çelik ve Metal Eylem Planı ile duyurulduğu üzere, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) kapsamının, çelik ve alüminyum yo-

ğun nihai ürünlere (downstream products) genişletilmesine yönelik olarak 26 Ağustos tarihine kadar açık olacak bir kamuoyu danışma süreci başlatıldı.

AB, Bazı Tarım Ürünlerinde Asetamiprid Limitlerini Yeniledi

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan yönetmelik ile bazı tarım ürünlerinde "asetamiprid" (özellikle yaprak biti ve beyaz sineğe karşı etkili bir böcek öldürücü) aktif maddesinin maksimum kalıntı limitinde (MRL) değişikliğe gidildi. Bu kapsamda asetamiprid için MRL seviyeleri;

- keten tohumu için %0,01'den %0,06 mg/kg seviyesine;
- haşhaş tohumu için %0,01'den %0,3 mg/kg seviyesine,

- hardal tohumu için %0,01'den %0,15 mg/kg seviyesine,
- yabancı keten tohumu için %0,01'den %0,06 mg/kg seviyesine;
- erik için %0,03'ten %0,04 mg/kg seviyesine,
- bal ile diğer arıcılık ürünleri için %0,05'ten %0,3 mg/kg seviyesine yükseltilmiştir.

Yönetmelik, yayımını takip eden 20. gün yürürlüğe girecektir.

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen Gensoru Oylamasını Kazandı

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, kendisine karşı Avrupalı Muhafazakarlar ve Reformcular grubuna dahil sağcı bir Romen milletvekili tarafından verilen

gensoru çerçevesinde Avrupa Parlamentosu'nda yapılan oylamayı 360'a karşı 175 oyla kazandı. 553 üyenin katıldığı oylamada 18 üye çekimser oy kullandı.

Avrupa Komisyonu 2028-2034 Bütçesini Sundu

Avrupa Komisyonu, 2028-2034 dönemine yönelik olarak, yaklaşık 2 trilyon avro (2028-2034 yılları arasında AB'nin gayrisafi milli gelirinin ortalama %1,26'sı) tutarında olan ve AB'nin son dönemdeki mevzuatın basitleştirilmesi politikası ile uyumlu şekilde daha yalın bir hale getirilen Çok Yıllı Mali Çerçeve (MFF) önerisini 16 Temmuz tarihinde sundu.

Konuya ilişkin Komisyon tarafından yapılan açıklamada; Avrupa'nın güvenlik, savunma, rekabet gücü, göç, enerji ve iklim gibi birçok alanda artan sayıda zorlukla karşı karşıya olduğu; bu zorlukların geçici değil, sistemsel jeopolitik ve ekonomik değişimleri yansıttığı ve güçlü ve geleceğe dönük bir yanıt gerektirdiği; bu nedenle Komisyon'un, AB bütçesinin köklü bir şekilde yeniden tasarlanmasını önerdiği; yeni bütçenin daha yalın, daha es-

nek ve daha etkili olacak şekilde yapılandırıldığı belirtildi.

Ayrıca modern AB bütçesinin, modernize edilmiş ve istikrarlı gelir kaynaklarına ihtiyaç duyduğu belirtildi. Bu çerçevede Komisyon, mevcut kaynaklara ek olarak beş yeni gelir kaynağı önerdi. Bunlar; AB Emisyon Ticaret Sistemi, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, toplanmayan elektronik atıklardan elde edilen gelirler, tütün ürünlerinden alınacak özel tüketim vergisi ve Avrupa Kurumsal Kaynağı (CORE) olarak adlandırılan, AB'de faaliyet gösteren ve yıllık net cirosu en az 100 milyon avro olan büyük şirketlerden alınacak sabit katkıdan oluşuyor. Yeni kaynakların ulusal bütçeler üzerindeki baskıyı azaltması ve yıllık yaklaşık 44 milyar avro gelir sağlaması öngörülüyor.

TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER

AB ve ABD Gümrük Vergilerinde Anlaştı

ABD Başkanı Donald Trump ile Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen arasında 27 Temmuz'da İskoçya'da gerçekleşen görüşmede, ABD ile AB arasında gümrük vergileri konusunda anlaşmaya varıldı.

Konuya ilişkin olarak Komisyon tarafından yapılan açıklamada;

- ABD tarafından AB menşeli ürünlerin büyük çoğunluğu için tarifelerin azami %15 olarak belirlendiği; ancak MFN tarifelerinin %15'i aştığı durumlarda MFN tarifesi-nin geçerli olacağı;
- Otomotiv ve otomotiv parçaları için mevcutta %25 + %2,5 MFN olan gümrük vergisi oranının %15 olarak sabitleneceği;
- İlaçlar ve yarı iletkenlerin, ABD'nin yürütmekte olduğu soruşturmalar tamamlanana kadar mevcut MFN tarifesine tabi olacağı, soruşturma sonrasında maksimum %15 tarife sınırının korunacağı;
- 1 Ağustos 2025 itibarıyla, uçak ve uçak parçaları, belirli kimyasallar, jenerik ilaçlar ve kritik hammaddeler gibi stratejik ürünlerde son tarife artışı öncesi seviyelere geri döneceği; bu özel muafiyetin kapsamını başka ürünlere genişletmek üzere çalışmaların sürdürüleceği;
- Çelik, alüminyum ve bakır ürünlerinde %50'lik mevcut tarifelerin korunacağı, ancak AB'nin geçmiş ihracat seviyelerinde tarife kotaları getirileceği;
- AB tarafından ABD'ye yönelik olarak sanayi ürünlerinde tarifelerin sıfırlanacağı; belirli balıkçılık ürünlerinde (Alaska pollo-

ck, pasifik somonu ve karides) tarife kotası açılacağı; bazı tarım-gıda ürünlerinde (soya yağı, ekimlik tohum, tahıl, kuruyemiş, ketçap, kakao ve bisküvi ürünleri gibi) kota bazlı pazar erişiminin artırılacağı;

- Özellikle otomotiv standartları ve tarım ürünlerindeki sağlık/gıda sertifika gerekliliklerinin gözden geçirileceği ve gevşetileceği; bazı endüstriyel ürünlerde uygunluk değerlendirmelerinin karşılıklı tanınması amacıyla iş birliği sağlanacağı;
- Ekonomik güvenlik alanında iş birliğinin artırılacağı, bu kapsamda; tedarik zinciri dayanıklılığının güçlendirileceği; üçüncü tarafların pazar dışı politika ve uygulamalarının ele alınacağı; yatırım denetimleri ve ihracat kontrol sistemlerinde koordinasyonun artırılacağı;

- AB'nin, önümüzdeki üç yıl içinde ABD'den 750 milyar dolar tutarında enerji ürünü (LNG, petrol, nükleer yakıt) satın almayı ve 400 milyar avro değerinde yapay zekâ çipi temin etmeyi planladığı;
- Avrupa firmalarının, 2029 yılı itibarıyla ABD'de en az 600 milyar dolar yatırım

yapma niyetinde olduğu belirtilmiştir.

Açıklamada, tarım/gıda alanındaki hassasiyetlerin korunduğuna dikkat çekilerek, anlaşmanın bu aşamada yasal olarak bağlayıcı olmadığı, her iki tarafın kendi iç onay süreçleri çerçevesinde anlaşmanın uygulanması için ek müzakereler yapılacağı vurgulanmıştır.

AB, Cezayir'in Ticaret ve Yatırım Kısıtlamalarına Karşı Tahkim Süreci Başlattı

Avrupa Birliği tarafından Cezayir'in ticaret ve yatırım kısıtlamalarının AB-Cezayir Ortaklık Anlaşması'nı ihlal ettiği gerekçesiyle 16 Temmuz tarihinde bir tahkim süreci başlatıldı.

Konuya ilişkin Avrupa Komisyonu tarafından yapılan açıklamada; 2021 yılından bu yana Cezayir makamlarınca getirilen çeşitli engeller nedeniyle, AB ekonomik operatör-

leri için Cezayir ile ticaret yapmanın ve Cezayir'e yatırım yapmanın giderek zorlaştığı; bu engeller arasında, bazı ürünlerde uygulanan ithalat lisans sistemi, mermer ve seramik ürünlerinin ithalatına yönelik yasak, Cezayir'e mal ithal eden şirketler için zorlu kayıt gereklilikleri ve yabancı mülkiyet oranına getirilen sınır ile genel ithal ikameci politikanın yer aldığı belirtilmiştir.

AB ve Moldova Ticaret Anlaşmasını Yeniledi

AB ile Moldova, 24 Temmuz tarihinde taraflar arasında mevcut Derin ve Kapsamlı Serbest Ticaret Alanı'nın (DCFTA) modernizasyonu konusunda anlaşma sağlandığını açıkladı.

Anlaşma kapsamında, AB tarafından erik, sofralık üzüm, elma ve kirazda tarife kontenjanlarının artırılması; üzüm suyu, domates ve sarımsağın ise gümrük vergisinden muaf tutulması; buna karşılık, Moldova tara-

findan domuz eti ve kümes hayvanları için kotaların artırılması ve kemiksiz donmuş et, süt ve tereyağı için yeni tarife kotaları açılması; Moldova ürünlerine yönelik yeni pazar erişiminin, Moldova'nın üretim standartlarını kademeli olarak AB standartlarıyla uyumlu hale getirmesi koşuluyla hayata geçirilmesi; ilave tavizlerin iç pazarda bir bozulmaya yol açması durumunda korunma tedbirlerine başvurulabilmesi öngörülmektedir.

AB ve Endonezya, CEPA Konusunda Siyasi Uzlaşa Sağladı

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile Endonezya Başkanı Prabowo Subianto, 13 Temmuz tarihinde Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması (CEPA) konusunda siyasi uzlaşya varıldığını açıkladı.

CEPA ile, taraflar arasında ticaretin derinleştirilmesi, yatırımların teşvik edilmesi, kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümenin des-

teklenmesi, tedarik zincirlerinin dayanıklılığının artırılması ve kritik hammaddeler konusunda iş birliğinin güçlendirilmesi hedefleniyor.

Taraflarca arasında vize kolaylığına yönelik bir karar kabul edilirken, bu karar ile çok girişli vizelere daha hızlı ve kolay erişim sağlanması amaçlanıyor.

AB, Rusya'ya Yönelik 18. Yaptırım Paketini Açıkladı

AB Konseyi, Rusya'ya yönelik 18. yaptırım paketini onayladı. Ukrayna'da süren savaş kapsamında en güçlü yaptırım paketlerinden biri olarak açıklanan yeni paket ile;

- Rusya'dan ithal edilen ham petrolün fiyat tavanı 60 dolardan 47,6 dolara indirildi.
- "Gölge filo" olarak adlandırılan, yaptırımlardan kaçan gemilere yönelik 105 yeni gemi yaptırıma dâhil edildi.
- Rosneft bağlantılı Hindistan'daki bir rafineri dâhil bazı şirket ve şahıslara yaptırım getirildi.
- Rus LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz) sektöründen bir kuruluş yaptırım listesine alındı.
- Rus petrolünden diğer ülkelerde (ABD, Kanada, İngiltere, İsviçre, Norveç hariç olmak üzere) elde edilen rafine ürünlerin ithalatına yasak getirildi.
- Nord Stream 1 ve 2 boru hatlarına tam işlem yasağı getirildi (bakım, işletme, tamamlanma dâhil).
- Çekya'ya yönelik petrol ithalat muafiyeti sona erdirildi.
- 22 yeni Rus bankasına tam işlem yasağı getirildi.
- AB dışı finansal kuruluşlar ve kripto hizmet sağlayıcılarına karşı yaptırımlar sıkılaştırıldı.
- Rusya Doğrudan Yatırım Fonu (RDIF) ve alt kuruluşlarına işlem yasağı getirildi.
- Finans yazılımlarının Rusya'ya ihracatı yasaklandı.
- Çin merkezli 3 kuruluş dâhil olmak üzere Rus askeri sanayisini destekleyen kuruluşlara yaptırımlar getirildi.
- 11'i Çin ve Hong Kong ve 4'ü Türkiye'den olmak üzere 26 yeni şirket, çift kullanımlı teknoloji ihracatı kısıtlamaları altına alındı.
- CNC makineleri ve roket yakıtı kimyasalları gibi ürünler için 2,5 milyar avro değerinde yeni ihracat yasağı getirildi.
- Rusya üzerinden geçen ticari ürünlerin transit geçiş yasağı genişletildi.
- Rusya'ya uygulanan ticari önlemlerin Belarus'a da yansıtılması kararlaştırıldı.

AB-Çin Zirvesi'nde İklim Dışında Sonuç Yok

AB ile Çin arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının 50. yıl dönümünde, Avrupa Konseyi Başkanı António Costa ve Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile Çin Devlet Başkanı Şi Cinping başkanlığında 25. AB-Çin Zirvesi 24 Temmuz tarihinde Pekin'de düzenlendi. Ortak açıklamanın yapılmadığı zirve sonrasında AB tarafından yapılan açıklamada;

- AB'nin Çin ile diyalogu güçlendirme ve iklim değişikliği gibi ortak küresel sorunlarla mücadele için iş birliğini artırma taahhüdünü yinelediği; bu diyalogun somut ilerlemelere ve adil ve karşılıklı yarar sağlayan dengeli bir ekonomik ilişki için gerekli ortamı oluşturmaya katkı sağlaması gerektiği;
- AB ve Çin'in iki büyük ticaret ortağı olduğu, ancak mevcut ticari ilişkilerin ciddi şekilde dengesiz bir şekilde seyrettiği, nitekim mal ticaretindeki açığın 305 milyar avroya ulaştığı;
- Ayrıca artan üretim fazlası kapasitenin adil olmayan mevcut rekabet ortamını daha da kötüleştirdiği;
- Uzun süredir devam eden pazar erişimi sorunlarında ilerleme kaydedilmesi gerektiği; AB şirketlerinin, et, kozmetik ve ilaç gibi sektörlerde Çin pazarına erişimi konusunda da Çin tarafından somut adımlar atılmasını beklediği; ayrıca, Çin'in konyak, domuz eti ve süt ürünleri gibi ürünlerde AB'den ithalata uyguladığı gerekçesiz ve misilleme niteliğindeki önlemlere son vermesi gerektiği; Çin'in nadir toprak elementleri ve kalıcı mıknatıslar üzerindeki ihracat kısıtlamalarını kaldırması çağrısında bulunulduğu;
- AB'nin bu sorunlara müzakere yoluyla çözüm bulmak amacıyla yapıcı diyalog yürütmeye hazır olduğu, ancak bu gerçekleşmezse, meşru çıkarlarını korumak adına orantılı ve hukuka uygun önlemler alacağı; bunun muhataplarıyla paylaşıldığı;
- AB'nin Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik askeri müdahalesinin yalnızca Ukrayna için değil, küresel güvenlik için de varoluşsal bir tehdit oluşturduğunun altını çizdiği; Çin'e yönelik Rusya'nın askeri-endüstriyel altyapısını destekleyecek hiçbir maddi yardımda bulunmaması çağrısının yinelenildiği;
- İklim değişikliği konusunda olumlu ve verimli ikili iş birliğinin memnuniyetle karşılandığı; tarafların, küresel sera gazı salımını azaltma çabalarına AB ve Çin'in liderlik etmesi gerektiği konusunda hemfikir olduğu belirtilmiştir.

AB-Japonya Zirvesi 23 Temmuz Tarihinde Gerçekleştirildi

Avrupa Birliği ve Japonya liderleri başkanlığında 23 Temmuz tarihinde Tokyo’da gerçekleştirilen 30. AB-Japonya Zirvesi sonrasında taraflarca yapılan ortak açıklamada;

- AB-Japonya Stratejik Ortaklığı’nın bugüne kadar hiç olmadığı kadar güçlü olduğu ve bu ortaklığın her zamankinden daha büyük bir önem taşıdığı;
- AB ve Japonya’nın, hukuk devleti, temel özgürlükler, demokrasi, insan hakları ile açık, serbest ve adil ticaret gibi değer ve ilkelere sıkı sıkıya bağlı olduğu;
- Bu ortaklığın, AB-Japonya Stratejik Ortaklık Anlaşması ve AB-Japonya Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA) temelinde tüm yönleriyle daha da güçlendirileceği;
- Özellikle Rusya’nın Ukrayna’ya askeri müdahalesi ve Hint-Pasifik bölgesine yönelik ciddi tehditler karşısında yakın iş birliğinin daha da kritik hale geldiği;
- Taraflar arasında 50 yıldır süregelen ekonomik ortaklık temelinde, ekonomik güvenliğe yönelik artan risklerle ortak mücadele ve sürdürülebilir ekonomik büyüme için iş birliğine devam edileceği;
- Tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi, stratejik bağımlılıkların azaltılması, kritik minerallere yönelik tedarik zincirlerinin çe-

şitlendirilmesi, ekonomik baskıya karşı koyma ve adil olmayan piyasa uygulamalarıyla mücadele konularında iş birliğinin artırılacağı; enerji alanında net-sıfır hedeflerine yönelik iş birliğinin sürdürüleceği;

- AB-Japonya Rekabetçilik İttifakı, AB-Japonya Yeşil İttifakı, AB-Japonya Sürdürülebilir Bağlantılar ve Kaliteli Altyapı Ortaklığı ve AB-Japonya Dijital Ortaklığı ile farklı alanlarda daha güçlü bir iş birliği tesis edileceği belirtilmiştir.

AB TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Avrupa Komisyonu'nun Son Dönem Ticari Savunma Araçları Uygulamaları

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan;

- 29 Temmuz tarihli bildirim ile, Çin menşeli poliamid iplik ithalatına dumping soruşturması açıldı.
- 28 Temmuz tarihli Yönetmelik ile, Çin, Tayvan ve Tayland menşeli epoksi reçinelerle yönelik %10,8 ile %33 arasında değişen oranlarda nihai anti dumping önlemi alındı.
- 25 Temmuz tarihli iki farklı Yönetmelik ile, Çin menşeli belirli organik kaplanmış yassı çelik ürünleri ithalatına %0 ile %26,1 arasında değişen oranlarda nihai anti dumping uygulanmasına devam edilmesi ve %13,7 ile %44,7 arasında değişen oranlarda kesin telafi edici önlem alınması kararlaştırıldı.
- 17 Temmuz tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli yapay korundum (fused alumina) ithalatında %111,9 ile %136,3 arasında değişen oranlarda geçici anti dumping önlemi alındı.
- 16 Temmuz tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli çok katmanlı ahşap yer kaplaması ithalatında %21,3 ile %36,1 arasında değişen oranlarda kesin anti dumping önlemi alındı.
- 16 Temmuz tarihli Yönetmelik ile, Çin ve Tayland menşeli dövülebilir dökme demirden dişli boru bağlantı parçaları ithalatında önlemlerin etkisiz kılındığı iddiasıyla Çin menşeli dövülebilir dökme demirden diş açılmamış boru bağlantı parçaları ithalatında önlemlerin etkisiz kılınması soruşturması açıldı.
- 14 Temmuz tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli belirli grafit elektrot sistemlerinin ithalatına yönelik %74,9 oranında uygulanan nihai anti dumping önleminin, Çin menşeli blok veya silindir halindeki yapay grafit ithalatına genişletilmesi kararlaştırıldı.

Avrupa Komisyonu 2024 Ticari Savunma Raporu'nu Yayımladı

Avrupa Komisyonu tarafından 2024 Ticari Savunma Raporu 28 Temmuz tarihinde yayımlandı. Raporda, Komisyon'un 2024 yılında rekor sayıda ticari savunma soruşturması başlattığı ortaya konuldu.

2023 yılı sonunda AB'de toplam 199 ticaret savunma önlemi yürürlükte iken, Komisyon, 2024 yılında 33 yeni soruşturma başlattı (2006'dan bu yana tek bir takvim yılında başlatılan en yüksek soruşturma sayısı).

Önceki yıllarda olduğu gibi, mevcut önlemlerin ve yeni soruşturmaların çoğu çelik ürünlerine ilişkin olup, yeni soruşturmaların üçte birinden fazlası ise kimya sektöründe

başlatıldı.

Komisyon tarafından raporda, mevcut ticaret savunma önlemlerinin etkinliğinin sağlanmasının son derece önemli olduğu ifade edilerek, önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik vakaların giderek daha karmaşık hale geldiği; yıl içinde yapılan önlemlerin etkisiz kılınması soruşturmaları sonucunda, Rusya'dan ithal huş kontrplaklarına yönelik anti-damping önlemlerinin Türkiye ve Kazakistan'a, Endonezya'dan ithal paslanmaz çelik soğuk haddelenmiş yassı ürünlere yönelik anti-damping ve anti-sübvansiyon önlemlerinin ise Tayvan, Türkiye ve Vietnam'a genişletildiği belirtildi.

AB, Çelik Sektörüne Yönelik İstişare Süreci Başlattı

Avrupa Komisyonu, AB çelik sektörüne yönelik olarak, uygulamadaki korunma önlemi bitmeden/ardından, yeni bir korumacı önlem kurgulamak üzere bir istişare süreci başlattı.

30 Haziran 2026'da sona erecek mevcut çelik koruma önlemlerinin yerine geçebilecek etkili bir alternatif bulmak amacıyla başla-

ılan istişare süreci kapsamında, bir anket formuyla çeşitli senaryolar hakkında sektör paydaşlarının görüşlerinin 18 Ağustos 2025'e kadar toplanması hedeflenmektedir.

Komisyon tarafından, Çelik ve Metaller Eylem Planı kapsamında hazırlanacak yasa teklifinin 2025'in üçüncü çeyreğinde sunulması planlanmaktadır.

11 AB Ülkesinden Çelik Koruma Mekanizması Bildirisi

Avusturya, Belçika, Bulgaristan, İspanya, Fransa, Yunanistan, İtalya, Lüksemburg, Polonya, Romanya ve Slovakya tarafından 28 Temmuz tarihinde çelik sanayisinin korunması için tesis edilecek yeni mekanizmaya dair bir bildiri yayımlandı.

Bildiride; 2023 yılında, 126 milyon tonla Avrupa çelik sektörünün yalnızca %58'lik kapasite kullanım oranına ulaşabildiği; 2024 yılında da bir iyileşme olmaksızın üretimin 130 milyon ton olmasının beklendiği; 2024 yılında 600 milyon ton olan küresel üretim fazlasının 2027'de 720 milyon tona yükselmesinin öngörüldüğü; 2026 Haziran ayında sona erecek mevcut korunma önlemlerinin Avrupa çelik sanayisini mevcut tehditlerden korumak için artık yeterli olmadığı ifade edilerek;

- Yeni mekanizmanın 1 Ocak 2026'ya kadar yürürlüğe girmesi ve gerekirse korunma önleminin erken bir şekilde sonlandırılarak daha güçlü bir korunma sağlayacak mekanizmanın erken bir şekilde devreye alınması;
- Yeni mekanizma ile, üretimin kapasitenin %85'ine artırılmasının ve ithalatın pazar payının, yassı çelik, uzun çelik ve paslanmaz çelik için %15 ile sınırlandırılmasının hedeflenmesi;
- Mevcut korunma önlemine benzer şekilde tarife kotası belirlenmesi, belirlenen kotalar dâhilinde ithalatın gümrük vergisiz gerçekleştirilmesi, ancak kotala-

rın çok düşük seviyelerde belirlenmesi, kotaları aşan miktarın gümrük vergisine tabi olması, gümrük vergilerinin ise örneğin %50 oranında artırılmasının değerlendirilmesi;

- Menşe için "eritme ve dökme kuralı - melted and poured rule" uygulanması (bu kapsamda ürünün menşeyinin geleneksel tercihi olmayan menşe kurallarına göre değil, metalin ilk eritildiği ülke esas alınarak belirlenmesi, metalin daha sonra başka bir yerde işlenmiş olmasına bakılmaması, böylelikle, metal ürünlerinin menşeyinin yalnızca küçük çaplı işlemlerle değiştirilmesinin önlenmesi);
- Yeni mekanizmanın, hiçbir istisna olmadan tüm üçüncü ülkeleri kapsamaması;
- Kademeli serbestleştirme ve kullanılmayan kotaların sonraki dönemlere devri gibi esneklik olmaması;
- Ancak, talepteki artış veya azalışa bağlı olarak kota hacimlerinin esnek şekilde ayarlanmasına olanak sağlanması;
- Son olarak, yeni mekanizmanın mevcut korunma önlemleri kapsamında yer almayan çelik ürünlerini de içermesi gerektiği belirtildi.

Sanayiden sorumlu Fransız Komiser Stephane Sejourne'nin çelikte korumacı yaklaşıma güçlü destek verdiği bilinmekte olup Avrupa Çelik Birliği de Komisyon'un kota bazlı bir önleme gitmesi için çaba göstermektedir.

Çelik Önleminde Kategori 17 Değişikliği

AB Resmi Gazetesi'nde 29 Temmuz tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile, AB'nin çelik ürünlerinde uyguladığı korunma önlemi kapsamında, kategori 17 (demir veya alaşımsız çelikten köşebent, profil ve kesitler) için %15 üst sınır uygulaması kaldırıldı.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından, kategori 17 altındaki ülke kotalarının küresel kategoriye dönüştürülmesi kararlaştırılmıştı. Ancak, uygulamanın belirli ülkelerin dışlanmasına neden olduğu gerekçesiyle ülkeler için %15'lik bir üst sınır (kategori 17'de toplam AB ithalatının %15'i) getirilmişti.

Bununla birlikte, ticaret ortakları ile gelenek-

sel ticareti korumak amacıyla %15'lik ülke üst sınırının 1 Ağustos 2025 itibarıyla kaldırılması, Türkiye, Birleşik Krallık ve Kore için ülke bazlı kotaların yeniden getirilmesi ve menşei başına %40'lık bir üst sınır getirilmesi kararlaştırıldı.

Kategori 17'nin, "önemli ithalat baskısı" altında gruplandırılması nedeniyle, ülke spesifik kota sahiplerinin kullanılmayan kotalara erişimine izin verilmemesi öngörüldü.

Öte yandan, Yönetmelik ile kategori 4B (metalik kaplı levhalar), "ithalat baskısı olmayan" grup altında sınıflandırılarak söz konusu kategoride üst sınır kaldırıldı.

AB, Metal Atık ve Hurda Ticareti için Gözetim Başlattı

Avrupa Komisyonu tarafından 23 Temmuz tarihinde yapılan açıklama ile, AB ile ithalat ve ihracatta metal atık ve hurda ticaretini izlemek amacıyla gümrük gözetim sisteminin devreye alındığı açıklandı.

Açıklamada, geri dönüşüm için metal hurdası bulmanın giderek zorlaştığı; bunun nedenlerinden birinin hurdanın üçüncü ülkelere ihracatı olduğu; ABD'nin hurda dışındaki çelik ve alüminyum ürünlerine %50 gümrük vergisi

uygulamaya başlamasının küresel düzeyde birincil ham madde fiyatlarını artırabileceği ve hurda ihracatında daha da büyük bir artışa neden olabileceği; AB metal sanayilerinin hurdaya yeterli erişimini güvence altına almak amacıyla Komisyon'un hurda ithalat ve ihracatını yakından izleyeceği ve hurda arzını güvence altına alma ve hurda kıtlığını önleme amacıyla 2025 yılının üçüncü çeyreği sonuna kadar ilave önlemler gerekip gerekmediğini değerlendireceği belirtildi.

AB, ADNOC'un Covestro Alımına Sübvansiyon Soruşturması Açtı

Avrupa Komisyonu tarafından, ADNOC'un (Abu Dabi Ulusal Petrol Şirketi) Alman kimya şirketi (18000 çalışanı olan yüksek performanslı polimer üreticisi) Covestro'ya satın almasına yönelik olarak yabancı sübvansiyonlar soruşturması açıldı.

Soruşturma ile, ADNOC'un alım sırasında sübvansiyonlar aracılığıyla Covestro'yu alımında piyasa dışı fiyatlandırma yoluyla diğer rakipleri saf

dışı etmiş olabileceği ve Covestro'yu aldıktan sonra, AB'deki kurallara aykırı sübvansiyonlar yoluyla piyasayı bozup bozmayacağı hususlarının incelenmesi öngörülmektedir.

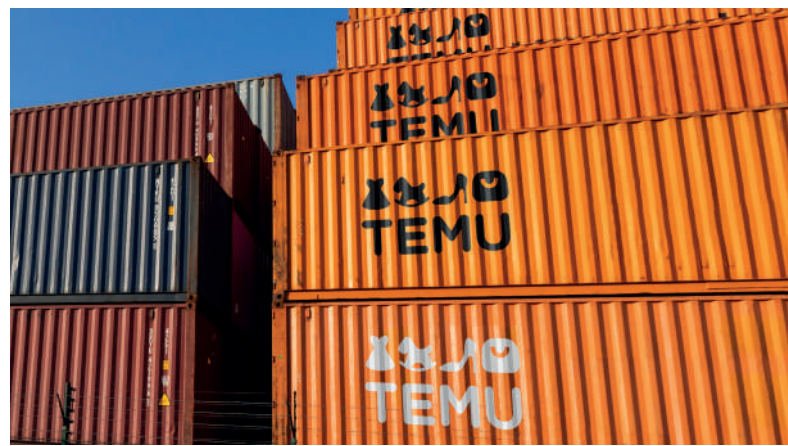
Aralık ayı başında tamamlanması beklenen soruşturma sonucunda, işlemin yasaklanması, belirli taahhütler çerçevesinde izin verilmesi ya da işleme uygunluk verilmesi söz konusu olacak.

Avrupa Komisyonu, Temu'nun Dijital Hizmetler Yasası'nı İhlal Ettiğini Açıkladı

Avrupa Komisyonu tarafından, 28 Temmuz tarihinde yapılan açıklama ile, Temu'ya yönelik 2024 yılı Ekim ayında başlatılan soruşturmanın ön bulguları çerçevesinde, Temu'nun Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal ettiği belirtildi.

Komisyon tarafından elde edilen kanıtlar çerçevesinde, Temu üzerinden alışveriş yapan tüketicilerin, bebek oyuncakları ve küçük elektronik aletlerde mevzuata uygun olmayan ürünlerle karşılaşma olasılığının çok yüksek olduğu açıklandı.

Komisyon tarafından, soruşturma kapsa-

mında diğer olası ihlallere ilişkin incelemeler de sürdürülmekte olup, ihlal kararının kesinleşmesi durumunda, Temu'ya dünya genelindeki yıllık cirosunun %6'sına kadar para cezası verilmesi mümkün olacak.

TÜRKİYE - AB

AB, Türkiye'ye Yönelik Vize İşlemlerini Kolaylaştırma Kararı Aldı

Avrupa Birliği tarafından 15 Temmuz tarihinde yayımlanan Uygulama Kararı ile, Türk vatandaşlarının çok girişli ve kısa süreli vize başvurularına yönelik kolaylık getirilmesi kararı alındı.

Karar ile, Türkiye'de ikamet eden ve kısa süreli vize başvurusunda bulunan Türk vatandaşlarına, daha önce yasal olarak Schengen vizesi almış olmaları durumunda, ikinci başvurularından itibaren 6 ay, ardından 1 yıl, 3 yıl ve 5 yıllık çok girişli vize alma imkânına sahip olabileceği belirtildi.

Konuya ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada; Komisyon'un vatandaşlarımıza yönelik Schengen vizesi uygulamalarında iyileştirmeler öngören 15 Temmuz 2025 tarihli Uygulama Kararı'nın memnuniyetle karşılandığı ve ilgili kurumlarımız ile AB Komisyonu'yla beraber vatan-

daşlarımızın Schengen vize başvuru süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmaların sürdürüleceği ifade edildi.

AB Genişleme Komiseri Kos ile Bakan Fidan Görüştü

AB Genişleme Komiseri Marta Kos ile Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan arasında 25 Temmuz tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen görüşmenin ardından yapılan ortak açıklamada; Türkiye'nin AB adaylık statüsünün önemi ve bölge genelinde istikrar ile refahın sağlanmasında yapıcı rolünün altının çizildiği belirtildi.

Açıklamada ayrıca, tarafların, stratejik iş birliği vizyonuna dayanarak ticaret, enerji, ulaşım ve dijitalleşme gibi alanlarda ortak bir gündemi ilerletme konusunda mutabık kaldığı; özellikle AB'nin Karadeniz stratejisi ve Avrupa ile Orta Asya'yı birbirine bağlayan projelere odaklanıldığı ifade edildi.

Gümrük Birliği, Avrupa Yatırım Bankası'nın (AYB) Türkiye'de faaliyeti ve iş birliğinin güçlendirilmesi, Ukrayna'nın yeniden inşası, Türkiye Yatırım Platformu gibi hususlar da ele alındı.

Türkiye'den Kimyon, İncir ve Domateste Kontrol Sıklığı Artırılırken Greyfurtta Düşürüldü

Ülkemiz menşeli kimyon, kuru incir ve domateslerde yapılacak kontrollerin sıklığının artırılması, greyfurtlarda ise düşürülmesini de kapsayan 2025/1441 sayılı Uygulama Yönetmeliği 23 Temmuz 2025 tarihli AB resmi gazetesinde yayımlandı. Yayımindan 20 gün sonra yürürlüğe girecek yeni uygulamaya göre;

- Domateste sevkiyatları, kontrol sıklığı artırılmış ürünlere dair I sayılı liste kapsamında, %20 kimlik ve fiziksel kontrole (pestisit kalıntısı analizi) tabi tutulacaktır.
- Kuru incir sevkiyatları, uygunluk analizi ve resmi sertifika gerektiren özel koşullara tabi ürünlere dair II sayılı liste kapsamında, aflatoksin için %20'den %30'a çıkan kontrol oranına tabi olacak; ek ola-

rak okratoksin A analizi de zorunlu hale gelecektir.

- Benzer şekilde, kimyon sevkiyatları, uygunluk analizi ve resmi sertifika gerektiren özel koşullara tabi ürünlere dair II sayılı liste kapsamında, pirolizidin alkaloidleri için %30'dan %50'ye çıkan kontrol oranına tabi olacaktır.
- 2022 yılından beri kontrol sıklığı artırılmış ürünlere dair I sayılı listede bulunan greyfurtlarda, pestisit kalıntısı kontrolleri %20'den %10'a düşürülecektir.

Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu AB'de Coğrafi İşaret Tescili Aldı

AB Resmi Gazetesi'nde 25 Temmuz'da yayımlanan iki ayrı Yönetmelik ile Mut Zeytinyağı ve Kırkağaç Kavunu AB'de coğrafi işaret tescili aldı.

Böylelikle, AB coğrafi işaret tescili alan ürün sayımız 38'e

yükseldi.

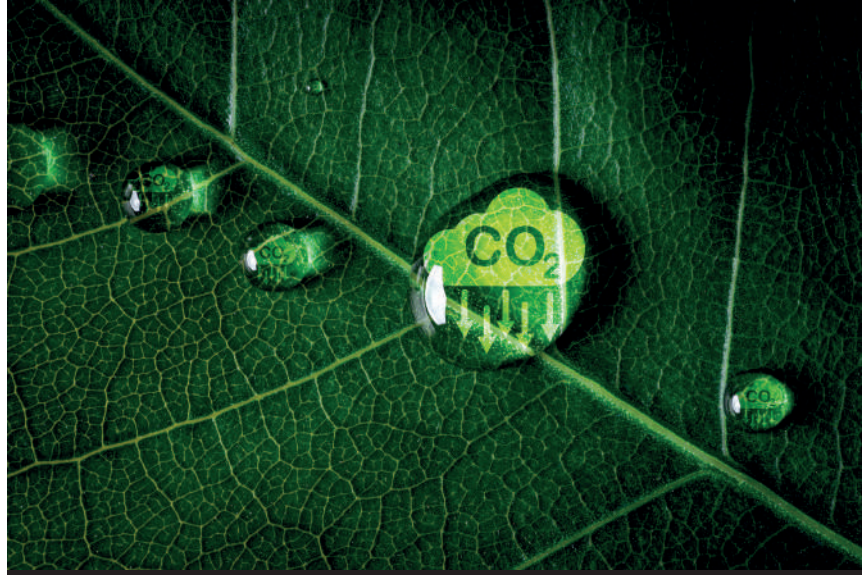
Öte yandan, Erzurum Su Bölgesi için yapılan coğrafi işaret tescili başvurusu, 29 Temmuz'da AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan Yönetmelik ile reddedildi.

IPA III - GOAL

(Dijital Mentorluğu Üst Seviyeye Taşımak için Daha Yeşil Birlikler)

Ağustos 2025 itibarıyla 20. ayına giren proje kapsamında, TİM ve İhracatçı Birliklerimizin personelinin yeşil dönüşüm eğitimleri alması, GOAL Dijital Mentorluk Platformuna dair uzmanlık kazanması ve akabinde ihracatçı firmalarımıza mentorluk vermesi hedefleniyor. ISO 14046 standartlarında Su Ayak İzi eğitiminin ağustos ayında İstanbul'da verilmesinin ardından eğitimlerin hız kazanması ve ilgili modüllerin GOAL Dijital Mentorluk Programı'na entegrasyonu planlanıyor.

IPA III - TACT

(Sürdürülebilir Endüstri Dönüşümü Kilit Sektörlerinin Desteklenmesi)

TİM koordinatör ortaklığında ve İHKİB liderliğinde 36 ay sürecek projede Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda proje ihale aşamasının ilk kısmı Kasım 2024 itibarıyla tamamlanmıştı. İkinci aşama olan Mayıs-Haziran dönemi toplantıları da tamamlanarak Değerlendirme Raporu imzalandı. Bu aşamanın tamamlanmasıyla beraber sektörel paydaşların aktif katılımını sağlayacak etkinlikler ile tekstil ve hazır giyim sektörlerinde karbon ayak izi ölçüm süreçleri için gerekli altyapının geliştirilerek uygulanması hedefleniyor.

Dijital Avrupa/ADİM - MIDAS

(Türkiye'nin Entegre Dijital Üretimini Geliştirme Merkezi)

Türkiye'de kurulan ilk 5 Avrupa Dijital İnovasyon Merkezi'nden (ADİM) biri olan MIDAS, Dijital Avrupa programı kapsamında geliştirdiği projeyle imalat sanayindeki KOBİ'lerin dijitalleşme ve sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm ihtiyaçlarına kapsamlı hizmetlerle yanıt vermeyi hedefliyor. Projenin TİM liderliğindeki ADİM'lerle Ağ Oluşturma ve Ekosistem Geliştirme iş paketi kapsamında paydaş haritalama faaliyeti devam ediyor. 9-11 Ekim 2025 tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye Innovation Week 2025 kapsamında bir proje tanıtım paneli planlanıyor.

ILO

BİRLİK'te Çalışmanın Geleceği

Temmuz 2025'te TİM liderliğinde hayata geçirilen "BİRLİK'te Çalışmanın Geleceği" projesi, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yürütülmekte olan bir proje dahilinde temel çalışma ilkeleri ve hakları alanında yenilikçi projeleri desteklemek amacıyla açılan küçük ölçekli bir hibe programı kapsamında Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından fonlanmaktadır. Proje kapsamında, TİM ve İhracatçı Birlikleri personelinin insan hakları ve çalışma hayatında evrensel ilkelere uyum konularında farkındalıklarının artırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, cinsiyet eşitliği odağında eğitimler ve kapasite geliştirme programları gerçekleştirilecektir.

